

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e; 10.2.e -DGMI
Onderwerp: beantwoording kennisvraag
Datum: vrijdag 8 mei 2020 12:35:30

Dag 10.2. 10.2.e,

Ik stuur mijn voorlopige antwoord vast naar jullie.

Weet eigenlijk niet goed wat de juiste procedure is. Ik zal de samengevoegde bevindingen terugkoppelen met de vier experts die gereageerd hebben.

Ik heb een word document, waarin de antwoorden van de deskundigen integraal zijn opgenomen en de namen zijn genoemd. Hieronder is het eerste deel ingekopieerd.

Groet

10.2.e

niet openbaar 11.1 (concept)

[Redacted content follows]

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e - DGMI
Cc: 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: RIVM-advies over vrijstelling EPRavage
Datum: dinsdag 12 mei 2020 08:51:36
Bijlagen: [RIVM-memo verzoek vrijstelling EPRavage definitief.docx](#)

Beste 10.2.e,

Hierbij sturen wij je ons advies over de noodzaak van een vrijstelling van de Biocidenverordening voor het middel EPRavage.

We vertrouwen erop dat je hiermee uit de voeten kunt. Mocht je nog vragen hebben, dan horen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

10.2

Drs. 10.2.e
 National Institute for Public Health and the Environment (RIVM)
 Centre for Safety of Substances and Products (VSP)
 P.O. Box 1
 3720 BA Bilthoven
 The Netherlands
 T: +31 10.2.e
 M: +31 10.2.e
 E: 10.2.e @rivm.nl
<http://www.rivm.nl/>
I do not work on Wednesdays

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

memo

Verzoek vrijstelling EPRavage

Datum
12 mei 2020

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Aanvrager	10.2.e, Ministerie van IenW
Projectnummer RIVM	M/260107/20/BA
Datum aanvraag	30 april 2020
Datum rapportage	12 mei 2020
Auteur(s)	10.2.e, 10.2.e
Toetser(s)	10.2.e
Datum toetsing	11 mei 2019
Status	Definitief

Behandeld door
Dr. 10.2.e
RIVM/DMG

T 2040
10.2.e @rivm.nl

Kopie aan

Bijlage(n)

Vraagstelling

EPRavage is een nog niet in Nederland toegelaten biocide. De producent heeft wel een aanvraag voor een toelating als biocide lopen bij het Ctgb.

Het ministerie van IenW heeft aan het RIVM de volgende vraag gesteld: "Is de eikenprocessierups afdoende te bestrijden zonder het middel EPRavage (chemisch, dan wel biologische of fysiek)?" Dit in verband met het wel of niet verlenen van een tijdelijke vrijstelling in het kader van de Biocidenverordening voor het gebruik van EPRavage. Een tijdelijke vrijstelling wordt alleen afgegeven door het ministerie van IenW als er een 'noodzaak' is. Als een middel milieuvriendelijker is dan een ander, reeds toegelaten middel, is dat onvoldoende als argument om een tijdelijke vrijstelling te verlenen (het andere (toegelaten) middel is immers ook als 'voldoende veilig' beoordeeld).

RIVM-advies

De conclusie van het RIVM is: de eikenprocessierups is afdoende te bestrijden zonder het middel EPRavage. Er is geen noodzaak een tijdelijke vrijstelling te verlenen.

Omdat het gaat om een tijdelijke vrijstelling voor een middel dat op korte termijn zou moeten worden toegepast, was er geen tijd voor een gedegen onderzoek. Dit advies is daarom gebaseerd op de raadpleging van een aantal deskundigen, die een grote betrokkenheid hebben bij de problematiek en die geen belang hebben bij de inzet van bepaalde specifieke bestrijdingsmiddelen of -methoden. De vraag is uitgezet bij vijf

deskundigen die verbonden zijn aan het Kennisplatform Processierups. Van vier deskundigen is een antwoord ontvangen, daarvan gaf één deskundige aan onvoldoende op de hoogte te zijn. De drie overgebleven antwoorden van de deskundigen achten wij voldoende om een eenduidige conclusie te trekken.

Datum

11 mei 2020

Ons kenmerk

Vragen aan de deskundigen

De producent gebruikt als argument voor een tijdelijke vrijstelling dat de huidige bestrijdingscapaciteit te kort schiet, dat dit middel ook tegen grondnesten te gebruiken is, en dat dit middel voordelen heeft boven andere instrumenten.

De overkoepelende vraag is in vijf deelvragen gesplitst:

1. Capaciteit: Is er dit seizoen capaciteitsgebrek bij bestrijding van rupsen dat door toepassing van techniek met EPRAvage opgelost kan worden?
2. Grondnesten 1: Zijn er instrumenten beschikbaar die grondnesten zo verwijderen of onschadelijk maken dat er geen toxische brandharen meer vrijkomen?
3. Grondnesten 2: Vormen de brandharen in grondnesten een substantieel deel van de totale overlast van rupsen, waarvoor bestrijding urgent is?
4. Grondnesten 3: Helpt de bestrijding van grondnesten om de plaagdruk voor het volgende seizoen te verminderen?
5. Boornesten: Werkt dit instrument tegen nesten in de boom, en voorkomt het overlast van brandharen, zoals de producent beweert? En is er iets over de veiligheid voor bestrijders en passanten te zeggen?

Samengevoegde antwoorden van drie deskundigen

1. Capaciteit. Door goed om te gaan met de gevolgen van de plaag in 2019 is er een betere afstemming tussen bestrijders ontstaan en is er voldoende capaciteit om de eikenprocessierups effectief te bestrijden.
2. Grondnesten 1. Er zijn middelen beschikbaar die de grondnesten afsluiten waardoor er geen of nauwelijks brandharen vrijkomen. Daarnaast is er een middel op basis van parasitaire nematoden om de rupsen in de grondnesten onschadelijk te maken. Als dit biologische middel heel gericht op een nest wordt toegepast, dan is de schade aan het milieu en aan andere soorten heel beperkt. Behandelde grondnesten kunnen vervolgens afgesloten worden (zie 3). Ook op deze manier komen er geen of nauwelijks toxische brandharen vrij.
3. Grondnesten 2. Grondnesten zijn sporadisch aanwezig en ze zijn bovendien locatie specifiek. Zo is het terreinbeheer, de grondsoort, de standplaats van de boom, de temperatuur, de plaagdruk, de vochtigheid, het tijdstip in de ontwikkeling, de lichtinval etc. van belang voor de ontwikkeling van grondnesten. Als de toch al weinige grondnesten met rust worden gelaten dan gebeurt er niets. Het is zaak om de plaatsen goed te documenteren en er voor te zorgen dat daar dan geen graafwerkzaamheden worden verricht. Wil men grondnesten toch bestrijden: zie 2.

4. Grondnesten 3. Bestrijding van grondnesten heeft geen urgentie gezien vanuit de plaagdruk, ook niet voor de volgende seizoenen. Als dan toch bestreden gaat worden, dan is een preparaat met parasitaire nematoden te prefereren boven dit middel (zie ook 2).
5. Boornesten. Volgens de producent worden de boornesten selectief bespoten met EPRavage, verkleven de brandharen aan de rupsen en droogt het nest uit. Twee van de geraadpleegde deskundigen geven aan dat onduidelijk is of de ingedroogde brandharen vervolgens alsnog kunnen verwaaien en zo een risico kunnen opleveren voor de omgeving. Daar is geen onderzoek naar gedaan. Dat zou wel moeten, want anders helpt het middel niet tegen de kwaal of moeten de nesten alsnog worden verwijderd. Voor de boornesten kan beter een industriële stofzuiger worden ingezet, dat werkt selectief zonder schade aan andere soorten en zonder chemische middelen. Er zijn verder mogelijk veiligheidsaspecten (irritatie aan huid en ogen) verbonden aan de toepassing van dit middel, want het heeft zwak zure eigenschappen.

Datum

11 mei 2020

Ons kenmerk

Extra toevoegingen:

- Uit de folder van de producent is niet direct duidelijk wat nu daadwerkelijk de samenstelling van het product is.
- Er zijn geen onderzoeksresultaten van dit middel bekend, en er is wel kans op nevenschade (milieu en gezondheid), afhankelijk van hoe het wordt toegepast. Het middel is bijvoorbeeld niet specifiek en zal dus mogelijk niet-doelorganismen doden.
- Het gebruik van dit middel lijkt arbeidsintensief in vergelijking met sommige andere bestrijdingsmethoden.

Directeur Omgevingsveiligheid en Milieurisico's

Bestuurskern

Directie Omgevingsveiligheid
en Milieurisico's

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

10.2.e
Beleidsmedewerker

06-**10.2.e**
10.2.e @minienw.nl

Datum

13 mei 2020

Kenmerk

IENW/BSK-2020/86475

beslisnota

afwijzing vrijstellingsbesluit biociden

Inleiding

Het bedrijf Centrics Naturals vraagt een 'vrijstelling' voor het gebruik van de niet-toegelaten biocide EPRavage, ter bestrijding van eikenprocessierups.

Geadviseerd besluit

Ik stel u voor het verzoek af te wijzen en de bijgevoegde brief aan de aanvrager te doen versturen.

Argumentatie

Een biocide mag niet worden gebruikt, tenzij het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) de effecten heeft beoordeeld en het gebruik in Nederland heeft toegelaten. De staatssecretaris van IenW kan echter in 'noodsituaties' vrijstelling verlenen van het verbod. Dat is het geval indien sprake is van een (reële dreiging van een) plaag die niet voldoende op een andere wijze kan worden bestreden.

Aan dat criterium wordt niet voldaan, omdat er weliswaar sprake is van een (reële dreiging van) eikenprocessierups-overlast, maar als dat gebeurt, kan de plaag voldoende met toegelaten biociden en andere worden bestreden (informatie rondvraag aan experts door RIVM, advies bijgevoegd).

Volledigheidshalve merk ik nog op:

Het product EPRavage is nu niet toegelaten tot de Nederlandse markt. Het bedrijf is ervan op de hoogte dat een dergelijke aanvraag kan worden ingediend bij het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden te Ede. Het bedrijf heeft deze aanvraag ook ingediend, maar deze is op dit moment vanwege een onvolledig dossier afgewezen.

Kader

Voor een overzicht van de wettelijke bepalingen verwijs ik u kortheidshalve naar de bijgevoegde brief.

Gevolgen voor burgers/bedrijven en afstemming met andere betrokkenen

Het besluit heeft geen consequenties voor burgers of bedrijven. Indien zich een uitbraak van eikenprocessierups voordoet, kan die plaag adequaat met biociden worden bestreden.

Een medeparaaf van het ministerie van LNV is niet vereist (en wordt daarom ook niet aan IenW gevraagd, in de situatie dat LNV een vrijstelling voor een gewasbeschermingsmiddel weigert).

10.2.e

Beleidsmedewerker

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Bestuurskern

Directie Omgevingsveiligheid
en Milieurisico's

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

10.2.e
Beleidsmedewerker

10.2.e @minienw.nl

Ons kenmerk

IENW/BSK-2020/86467

Datum 18 mei 2020
Betreft aanvraag vrijstelling biocide EPRavage

Bijlage

RIVM memo

Geachte heer 10.2.e ,

U hebt op 27 april 2020 een aanvraag ingediend voor een tijdelijke 'vrijstelling' van de biocide EPRavage voor het bestrijden van de eikenprocessierups.

Ik heb besloten geen vrijstelling voor het gebruik van EPRavage te verlenen.
Ik heb daartoe het volgende overwogen.

Toepasselijke wet- en regelgeving

Artikel 17, eerste lid van de Biocidenverordening (Verordening (EU) nr. 528/2012) bepaalt dat alleen biociden die het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (verder: Ctgb) heeft 'toegelaten', op de markt mogen worden aangeboden en gebruikt. Artikel 19 van de Biocidenverordening bepaalt daarnaast dat een biocide alleen mag worden toegelaten als aan een aantal voorwaarden is voldaan.

Op grond van artikel 55 van de Biocidenverordening kan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, in overeenstemming met die van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, van deze voorwaarden afwijken. Hij kan toestaan dat een biocide die niet aan de voorwaarden voldoet desondanks op de markt mag worden aangeboden of gebruikt. In dat geval moet het gaan om een beperkt en gecontroleerd gebruik, onder toezicht van de Inspectie Leefomgeving en Transport, en alleen indien een afwijking noodzakelijk is wegens een niet op andere wijze te bestrijden gevaar voor de volksgezondheid, de gezondheid van dieren of het milieu. Een vrijstelling geldt voor ten hoogste 180 dagen en kan zo nodig worden verlengd met ten hoogste 550 dagen. Indien nodig kan gedurende die perioden een regulier toelatingsbesluit bij het Ctgb worden aangevraagd.

Overwegingen

In reactie op uw aanvraag is gekeken naar de inhoudelijke voorwaarde voor verlening van een vrijstelling die de Biocidenverordening stelt, namelijk dat sprake moet zijn van een 'niet op andere wijze te bestrijden gevaar voor de volksgezondheid, de gezondheid van dieren of het milieu'. Daartoe heb ik ook het RIVM geconsulteerd. Zij heeft hiertoe een aantal experts ondervraagd en het resultaat daarvan is als bijlage bij deze brief gevoegd. Op basis daarvan constateer ik dat aan die voorwaarden niet wordt voldaan. Hoewel er op dit

moment een reële kans is op een uitbraak van eikenprocessierups, die gevaar kan betekenen voor de volksgezondheid, zijn er diverse andere middelen en andere bestrijdingsmethoden op de markt. Daarom is er op dit moment geen sprake van een 'niet op andere wijze te bestrijden' gevaar.

Omdat derhalve aan de voorwaarde van de noodzakelijkheid niet wordt voldaan, hoefde niet toegekomen te worden aan een verdere inhoudelijke beoordeling van het voorgedragen bestrijdingsmiddel.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met mijn afwijzing van uw aanvraag, kunt u binnen zes weken na de dagtekening van dit besluit schriftelijk een bezwaarschrift indienen.

Het bezwaarschrift stuurt u naar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, afdeling HBJZ, Postbus 20901, 2500 EX Den Haag, onder vermelding van 'bezwaar vrijstelling biocide'. In het bezwaarschrift zet u de datum, uw naam en adres, uw handtekening en de gronden van bezwaar. Met het bezwaarschrift stuurt u een kopie van dit besluit mee.

In spoedeisende gevallen kunt u de voorzieningenrechter van het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag vragen een voorlopige voorziening te treffen. En dergelijk verzoek kunt u alleen indienen als u tevens een bezwaarschrift hebt ingediend.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
Namens deze,

10.2.e

Mw. J. Elsinghorst
DE DIRECTEUR OMGEVINGSVEILIGHEID EN MILIEURISICO'S